

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันรักษาทรัพยากรป่าไม้
แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชื่อผู้เขียน นายสุกนธ์ แก้วนันทา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาอนุวัฒน์ กรรมการ

รองศาสตราจารย์ประหยัด ปานดี กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อหาแนวทางวางแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการป้องกันรักษาทรัพยากรป่าไม้ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน ให้แก่หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง
ซึ่งสามารถนำไปดำเนินการได้ต่อไป

วิธีการศึกษา ใช้การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การสำรวจภาคสนามและสอบถามข้อมูลจาก
ชุมชน 6 หมู่บ้าน ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า สภาพปัญหาแวดล้อมทั่วไปได้แก่ สภาพภูมิประเทศของพื้นที่
อยู่ในพื้นที่ทุรกันดารติดชายแดน มีสถานการณ์การสู้รบระหว่างรัฐบาลพม่ากับกองกำลังชนกลุ่ม
น้อย และประชาชนในพื้นที่ให้ความสนใจต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมน้อย ประกอบกับหน่วยงานเองยัง
ขาดยานพาหนะ วัสดุครุภัณฑ์ ที่เหมาะสมและทันสมัยสำหรับการปฏิบัติงาน

จากผลของการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้เสนอแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกัน
รักษาทรัพยากรป่าไม้ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน จำนวน 4 แผนดังนี้

1. แผนงานป้องกันและปราบปราม
2. แผนงานสร้างจิตสำนึก
3. แผนงานสำรวจรังวัดที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน
4. แผนงานผนวกพื้นที่เพิ่มเติม

เหตุผลของการเสนอแผนปฏิบัติการป้องกันรักษาทรัพยากรป่าไม้ แบบมีส่วนร่วมของ
ชุมชนในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวินทั้ง 4 แผนดังกล่าว คือ

1. ไม่ต้องการให้เกิดความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมไปมากกว่านี้
2. ต้องการให้คงสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์และคงความหลากหลายทางชีวภาพไว้ให้ยั่งยืน

Independent Study Title :	A Study for a Participatory Approach to the Operational Programs for Forest Resource Protection in Salawin Wildlife Sanctuary Areas, Mae Hong Son Province	
Author	Mr. Sukont Kaewnunta	
M.A.	Man and Environment Management	
Examining Committee :	Prof.Dr.Manat Suwan	Chairman
	Assoc.Prof.Dr.Anurak Panyanuwat	Member
	Assoc.Prof.Prayad Pandee	Member

Abstract

The main objective of this study was to find out a participatory approach to community planning in the forest resource conservation and prevention within the Salawin wildlife sanctuary. The researcher employed a documentary analysis and field survey with in 6 villages based on a participatory approach. Then, the information analysis was used to formulate an operational plan for the forest resource conservation and prevention within the Salawin wildlife sanctuary, Mae Sariang District, Mae Hong Son Province.

The results of this study were as follows :

An operational plan was formulated and based on a participatory approach. Its core contents were aimed at encouraging the communities to participate in the forest resource conservation and prevention within the Study areas. There were 4 strategic plans.

1. A suppression and prevention plan ;
2. An awareness development plan ;
3. A residential and farming land survey and
4. An area extension plan.

The main reasons for proposing those 4 strategic plans were as follows :

1. There should not be any further environmental depletion.
2. The biodiversity, completion and fertility of the forest should be sustainable.